

TUOMIO VAPAA-AJATTELIJOIDEN KUNNIANLOUKKAUSJUTUSSA (20.5.2007)

Kunnianloukkausjutusta (6070/R/0119371/05) on kirjoitettu tällä sivustolla aiemmin linkeissä <http://www.ateistit.fi/uutiset/uuti107.html>, <http://www.ateistit.fi/uutiset/uuti123.pdf> ja <http://www.ateistit.fi/uutiset/uuti144.pdf>. Jutussa saatiin käräjäoikeuden tuomio 18.5.2007.

Syyttäjän ja asianomistaja Juha Kukkonen rangaistusvaatimus koskee Heikki Väisänen tekoja 6.12.2004–7.5.2005. Kuitenkin myös 4.12.2004 lähetettyjä tekstiviestejä on tutkittu. Niitä käräjäoikeus ei pitänyt loukkaavina; ”tältä osin syyte on hylätty”.

Oikeudessa vahvistettiin, että ne tekstiviestit, joihin vedottiin, oli lähettänyt Väisänen 4.-6.12.2004 ja 5.-7.5.2005. Muutkin kuin Kukkoselle lähetetyt tekstiviestit olivat tulleet Kukkonen tietoon. Lisäksi Väisänen oli lähettänyt 7.2.2005 sähköposteja Anneli Aurejärvi-Karjalaiselle ja 6.5.2007 sähköpostiviestin Vapaa-ajattelijain liiton sähköpostilistalle.

Osaa viesteistä Kukkonenkaan ei pitänyt loukkaavina. Tuomioistuimen mielestä näitä oli kolme Kukkoselle lähetettyä viestiä, yksi Arto Tiukkaselle lähetetty viesti ja viisi Aurejärvi-Karjalaiselle lähetettyä viestiä. Näissä viesteissä esiintyi kymmenkunta ilmaisua, joita Kukkonen ei alun perin pitänyt itseään loukkaavina.

Viestien taustana on Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:n toiminta, jossa asianosaiset ja todistajat ovat olleet aktiivisesti mukana. ”Viestien lähettäminen on saanut alkunsa yhdistyksen toiminnasta”, tuomiossa kirjoitetaan.

Osa viesteistä oli (vain) arvostelevia. Osaa viesteistä Kukkonen itsekään ei pitänyt häntä loukkaavina. Osassa viesteistä kielenkäyttö oli tavanomaista kiihtyneessä mielentilassa olevalle henkilölle. Jotkut kehotukset tai viittaukset eivät olleet halventavia. Joidenkin viestien tarkoitus jäi epäselväksi. Kaikkien tällaisten viestien osalta katsottiin, etteivät ne täytä kunnianloukkausrikoksen tunnusmerkistöä.

Sen sijaan Kukkoselle oli lähetetty neljä tekstiviestiä, Tiukkaselle kaksi tekstiviestiä (käräjäoikeus on sotkenut asioita, eivätkä ilmoitetut viestien lähettämisaikat aina viittaa oikeisiin viesteihin), Aurejärvi-Karjalaiselle yksi tekstiviesti ja Vapaa-ajattelijain liiton sähköpostilistalle yksi viesti (6.5.2005 kello 21.37), jotka katsottiin halventaviksi ja selvästi loukkaaviksi. Käräjäoikeus piti tahallisuutta ilmeisenä.

Näin hieman toisistaan poikkeavien haukkumasanojen väliin vedettiin raja, joista osa katsottiin halventaviksi ja loukkaaviksi, osaa taas ei. Olen vakuuttunut, että tällaista rajaa on mahdotonta etukäteen tunnistaa. Se on tuomioistuimen tulkinta tässä jutussa.

Kuten aiemmin (<http://www.ateistit.fi/uutiset/uuti144.pdf>) kerrottiin, tuomioistuin kysyi oliko värikäs kielenkäyttö HVA:ssa ja sen hallituksessa tavanomaista. Tähän kysymykseen Kukkonen ja todistaja Aurejärvi-Karjalainen (siltä ajalta kuin oli ollut HVA:n hallituksen jäsen), vastasivat kielteisesti. Tosiasiassa HVA:n hallituksen jäsen Kari Juhani Hirvonen oli haukkunut minua kaksi vuotta aiemmin - jolloin Aurejärvi-Karjalainenkin oli HVA:n hallituksen jäsen - näin: ”ääliö” (31.12.2002), ”kusipää” (2.1.2003), ”idiootti” (3.2.2003) ja ”mielisairas” (12.2.2003). Toinen HVA:n hallituksen jäsen, Heikki Väisänen, joka siihen aikaan oli Kukkonen apuri, lähetti 2.1.2003 kahdeksalle henkilölle sähköpostin, jossa kirjoitettiin: ”Katson Kimmo Sundströmin mielenterveyden horjuvan niin pahasti, ettei hän voi toimia Vapaa-ajattelijoiden Liiton tehtävissä.” Nämä lausumat ja ilmaiset katson selvästi karkeammiksi kuin ne, jotka tuomioistuin nyt katsoi kunniaa loukkaaviksi.

Korvausvelvollisuus

Tuomioistuimen mielestä ”Väisäsen käyttämät ilmaisut eivät ole olleet erityisen voimakkaita tai karkeita”. Tällä perusteella häneltä vaadittua 700 euron korvausta henkisestä kärsimyksestä ei hyväksytty. Kohtuulliseksi korvaukseksi katsottiin 300 euroa korkoineen 7.5.2005 lukien. Sekä Kukkoson että Väisäsen avustajien esittämiä laskuja leikattiin.

Kukkoselle maksettiin todistajanpalkkiota kahdelta istunnolta, kaikkiaan kahdeksalta tunnilta, yhteensä 83 euroa, päivärahaa kahden istunnon osalta yhteensä 28 euroa sekä matkakulukorvaus 8,80 euroa. Kukkonen oli 26.9.2006 vaatinut Väisäsen velvoittamista maksamaan hänelle todellisen ansiomenetyksensä ja valtion varoista saamansa ansionmenetyksen (58,87 euroa) erotuksen, 61,30 euroa. Vaatimus hylättiin. Käräjäoikeus katsoi jääneen näyttämättä, että olisi aiheutunut muuta kuin jo korvattu ansionmenetyks.

Tuomiolauselma

Heikki Väisäsen katsottiin syyllistyneen kunnianloukkaukseen (Rikoslaki 24 luku 9 §) 6.12.2004 ja 5.-7.5.2005. Yhteinen sakkorangaistus on 20 päiväsakkoa à 6 euroa, yhteensä 120 euroa. Lisäksi Väisänen veloitettiin korvaamaan Kukkoson oikeudenkäyntikulut 2.501 eurolla korkoineen kuukauden kuluttua ratkaisupäivästä lukien.

Väisäsen avustajan palkkio maksetaan valtion varoista.

Väisänen on ilmoittanut tyytymättömyyttä tuomioon ja aikoo valittaa siitä hovioikeuteen.

Kimmo Sundström